

KUZEY IRAK'TA KAYBOLAN DÜŞLER

Yrd.Doç.Dr.Sait YILMAZ

Cumartesi günü (05 Ocak 2008) Bahçeşehir Üniversitesi'nde "Kriz Yönetimi ve Psikopolitik" konulu sertifika programında Emekli Büyükelçi Gündüz Aktan, Rektör Deniz Ülke Arıboğan ve Harp Akademilerinin güzide komutanları Tümgeneral Ahmet Yavuz ile ulusal kimlik konusunda güzel bir sohbet yaptık. Bu sohbette Sayın Aktan'ın 1700'li yıllardan beri Batıların medenileştirme baskısı altında aşağılanan, büyük toprak parçaları kaybeden, etinden et koparılan, büyük travmalar yaşayan "*bu milletin yasını dahi tutamadığı*" teşhisi çok ilgimi çekti. Bir zamanlar "ıslahat" bugün ise AB süreci baskısı altında ülkemiz bölünmesin diye Türküm diyemez, millet kimliğimize sahip çıkamaz olduk. Deniz hocanın da güzel bir teşhisi var; "*insanlar gibi ülkeler de kendini özler*". Bir zamanlar Avrupa'ya medeniyet götüren, "*Türk gibi güçlü*" dedirten dedelerimizi, ülkeyi yoktan var eden ve bize bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'ni hediye eden Atatürk'ün dönemini özleyyoruz. Bu yasin sona ermesi ve bu özlemin bitmesi için tam bağımsız olmaya ve bu milleti uykusundan uyandıracak, kimliğini kazandıracak bir fırsata ihtiyacımız var. Bu fırsat 1990'lardan beri defalarca kenara ittiğimiz Kuzey Irak'ta yatmakta idi ama gene olmadı, gene Batıların tuzağına düştük; *-demokrasi, insan hakları, ABD ve Avrupa Birliği ne der,* diyen içimizdeki propaganda ağına yenildik.

Kuzey Irak ile ilgili gelişmeler önce Başbakan'ın Kasım 2007'deki ABD ziyareti daha sonra kamuoyu beklentilerini karşılamaya yönelik malum hava operasyonları ile yeni bir safhaya girdi. Başbakan, *-Gaza gelmedik, istişarelerle adım attık,* demekte. Devletin üst kademesi ağız birliği etmişçesine *-Bakın, ABD ve Avrupa'nın desteğini aldık, terör örgütü ağır darbe aldı,* gibi söylemler ile ne kadar doğru bir politika izlediklerine kamuoyunu ikna etmeye çalışıyorlar. *ABD bize istihbarat vermiş, hatta hava sahasını açmış, bizim de gece harekat kabiliyetimiz var,* gibi sözler ile operasyonlar daha da süslü hale getirilirken kamuoyu beklentilerinden uzaklaştırılarak, hafıza kaybına uğrattılıyor. İzlenen bu manipüle politika hem hükümetin hem de arkasındaki ABD ve AB'cilerin işine geldiğinden İslamcı basın kadar İkinci Cumhuriyetçiler ve sermaye tekelindeki basın da operasyonları alkışa katıldı. Hâlbuki bu manipüle politikanın arkasında elden çıkmasına göz yumulan ve teslim olunan o kadar çok hayati çıkarımız var ki tarih tabii ki sorumlularını en güzel şekilde yargılayacak ve hatırlayacaktır. Türkiye, Kerkük ve Musul trenini 1926'dan sonra 1990 ve 2003'de kaçırmış, 2008'de de kaçırmaktadır. Bunun sebebi ise ihtiyatlı ve gerçekçi olma görüntüsü arkasında yatan dış dinamiklere bağımlılık ve ülkeyi değil kendi gemisini yani günü kurtarma endişesidir. Soğuk Savaş sonrası Türkiye'nin bu hali "*Niyetlenipte Yapılmayan Arzular Ülkesi*"¹ adlı kitaba da konu olmuştur. Gelin birlikte neler olup bittiğinin, nereye sürüklendiğimizin bir muhasebesini yapalım.

Kuzey Irak'taki çıkarlarımız ve olması gerekenler

Ülkelerin politikalarının temelinde yatan temel unsur kendi *ulusal çıkarlarıdır*. Realist düşüncenin öncülüğünü ettiği bu anlayışa göre her ülke güçler dengesi içinde ulusal çıkarlarını maksimize etmeye çalışır. Peki, nedir bizim Kuzey Irak ile ilgili

¹ Simon V. MAYALL: "Turkey: Thwarted Ambition", National Defense University, Washington D.C., 1997.

çıkarlarımız? Türkiye'nin Kuzey Irak'taki çıkarları önem derecesine göre sırası ile Kerkük ve Musul'daki enerji kaynakları, Kürdistan'ın kurulmasının önlenmesi, bölgedeki Türkmenlerin haklarının korunması ve nihayet bölgedeki terör örgütü yataklarının tamamen yok edilmesidir. Türkiye'nin Kuzey Irak'taki ulusal çıkarları içinde Osmanlı döneminden bugüne gelen ve bugün artık anlamını yitiren 1926 Anlaşmaları ile sekteye uğrayan Misak-ı Milli'nin revize edilmesi, bu kapsamda Kerkük ve Musul'daki haklarımızın, Türkmen varlığımızın korunması ve Kürdistan'ın kurulmasının önlenmesi PKK sorunundan daha önceliklidir. Bu çıkarların önündeki engel ise sadece ABD değil onun çıkarlarına hizmet ederek bağımsız Kürdistan hayalini gerçekleştireceğini sanan Kürt gruplar ve özellikle Barzani eşkiyasıdır.

Kuzey Irak'ta yapılması gereken sadece PKK'nın yok edilmesi değil bölgenin Türkiye'nin çıkarlarına uygun şekilde güvenlik ortamının yeniden şekillendirilmesidir. Daha da açıkçası ABD ve İsrail'in uydusu olma karşılığında "bağımsız bir Kürdistan" kurma hayalindeki Kürt liderlerin ve Kürdistan hayalinin tasfiyesi Kuzey Irak'taki çözümün temel parametresidir. Aksi takdirde ne Türkiye'nin ahdi çıkarları ne de bölgenin güvenliği hiçbir zaman istikrarlı bir zemine kavuşamayacaktır. Bu nedenle Türkiye'nin Kuzey Irak'a yönelik ulusal hedefi öncelikle bugünkü Kürt liderleri tasfiye ederek, Kuzey Irak'taki siyasi, ekonomik, sosyo-kültürel ve güvenlik parametrelerini ele geçirmek ve inisiyatifi ele almak olmalıdır. Türkiye, Kuzey Irak'taki güvenlik ortamını kendi çıkarlarına göre şekillendireceği bir güvenlik politikası ve güç projeksiyonu uygulamalıdır.

Gelinen aşama söz konusu dönüşümü sağlamak üzere Kerkük ve Musul'un da dahil olduğu bir bölgede Kuzey Irak'ta denetimi askeri açıdan sağlamayı öngören bir işgal hareketini gerekli kılmaktadır. Böyle bir hareket; Irak'ın bütünlüğü ve istikrarı garanti edilene kadar Irak'ın Kuzeyindeki denetimi sağlamak, silahsızlandırmak, ülke inşası ve istikrar sağlamayı müteakip nihayet bölgeyi Merkezi Irak Yönetimi'ne bir mutabakat kapsamında devretmeyi öngörmelidir. Bu hareket ile Kuzey Irak'taki siyasi ve idari yapı yeniden düzenlenmeli ve Türkiye'nin güvenliği ile ilgili istikrarlı bir ortam sağlanana kadar bölgedeki kontrol devam ettirilmelidir. Ancak böyle bir hareket ile; gerek Kerkük ve Musul'daki, gerek Türkmenler ile ilgili haklarımız korunabilir, PKK ve bölgedeki bağımsız devlet isteklerinin önüne en gerçekçi ve kalıcı bir şekilde set çekilebilir. Irak'ın Kuzeyi için öngörülecek nihai durum; Merkezi Yönetimin tüm yetkileri elinde tuttuğu, Kerkük ve Musul'u ihtiva eden bir Türkmen bölgesi ile Türkiye'nin onaylayacağı ve bağımsızlık hayali peşinde olmayan bir liderin yöneteceği Kürt bölgesi olmalıdır.

Bizi kim engelliyor? Neden kapsamlı bir harekât yapılamıyor?

Hiç şüphesiz bizi engelleyenlerin başında yine kendimiz özellikle para musluklarını ve geleceğini dış dinamiklere bağlamış hükümet ve sermaye tekelindeki bir kısım medya ile bunların bürokrasi ve üniversiteler içindeki uzantıları geliyor. Türkiye'nin bağımsız bir ülke olmadığının ve ne büyük bir propaganda ağı içinde dönüştürüldüğümüzün ibret dolu göstergelerini yaşıyoruz medyada. *ABD ile sağlıklı politikalar, AB sesini yükseltmemiş*, gibi söylemlerin altında şu yatıyor; hem onların dediğinden çıkmıyor hem de kamuoyuna hoş gözükürken kendi işimizi yapıyoruz. Basın arkasındaki sermayenin dışarıdan aldığı mesajlara uygun temaları işliyor, hükümet ise öncelikle yaklaşan seçimler ve iktidarını sarsmayacak şekilde durumu

idare etmek derdinde. Uzun vadeli olarak ise zaten Hükümetin, ABD ve AB treninden inmesi mümkün değil çünkü onları getiren odakların modeli olma misyonu içinde yapacak çok işleri var. Bir de bunlara hükümet ve asker arasındaki sorunları ve Türkiye'nin güvenlik politikası üretmedeki iç siyasal ve yapısal sorunları ile güç projeksiyonu eksikliğini ilave edin.

Silahlı Kuvvetler oraya girse bile hangi hükümete güvenecek? Askeri güç ile birlikte bölgeyi dönüştürecek siyasi, ekonomik, sosyo-kültürel yumuşak güç unsurları hükümetin elinde var mı? Türkiye bir yandan ABD'nin tek yanlı ve baskıcı politikaları karşısında kendini köşeye sıkışmış hissederken AB'ci post-modern dayatmalar ile ülke bütünlüğü ve güvenliği açısından önemli iç parametreleri kaybetme riskini her gün biraz daha fazla hissetmektedir. İç ve dış güvenlik ortamımız dış dinamikler ve onların içerdeki uzantıları ile yoğun bir propaganda ve psikolojik savaş kullanılarak şekillendirilirken, bizden beklenen ise demokrasi, insan hakları, serbest piyasa düzmececi gibi etiketler altında kamufle edilen yeni düzene ikna olmamız ve çevremizde olan biteni kabullenmemizdir². Kuzey Irak'taki çıkarlarımız ne yazık ki Batılılar tarafından PKK'nın tasfiyesine ve bu kapsamda yapılacak sınırlı askeri harekate indirgenmiştir. PKK'nın Kürdistan'ı kurmanın taktik kartı olduğunu, PKK kartının hep kalacağını ama Kürdistan kurulurken sadece Kuzey Irak'ın değil Güneydoğu Anadolu'nun da elimizden kayıp gideceğini henüz anlayamadık.

ABD ve AB'nin yani Batının bölge ile ilgili hedefi ne demokrasi ve insan hakları, ne de istikrar ve barış. Onların amacı Genişletilmiş Orta Doğu'nun bir parçası olan ve Kürdistan denilen bir uydu devletin kurularak onların çıkarlarına hizmet etmesi. Türkiye ise fazla sorun çıkarmadan hem Kürdistan'ın kurulmasına hem de sözde müttefiklerimizin diğer çıkarlarına uygun rolleri kabullenmeye ikna edilmesi gereken bir ülke. İçimizde kurulan etki ve propaganda ağı iyi çalıştığından kurulan AB süreci kurgusu ile hem biz dönüştürülüyoruz hem de çevremizin bizim çıkarlarımıza rağmen dönüştürülmesine rıza gösteriyoruz. Peki, neyin karşılığında? Günü kurtarmanın, durumu idare etmenin karşılığında. Hava operasyonları ve istihbarat ile terör yok edilse idi bunu önce ABD, Afganistan'da başarırdı. Yukarıda saydığım nedenler ile kapsamlı bir harekatı göze alamayan Türkiye bu yüzden hava operasyonlarına -hem de karadan bu harekatı destekleyen bir harekat bile yapmadan, dört elle sarılmış durumda.

Kürdistan'a karşılık PKK'mı? Neler yapılmalı? Geç kaldık mı?

Türkiye, tıpkı 1926 yılında olduğu gibi bugünde artık iktidara uzanmış ve tüm yurdu sarmış bir irticai mücadele içinde iken Kerkük ve Musul sorunu ile de karşı karşıyadır. ABD ve AB sürecine sıkışmış mevcut konjonktür ülkemizin Batısını Siyasal İslam devleti olmaya doğusunu ise federasyona ve parçalanmaya götürmektedir. *ABD ile ilişkilerin sağlıklı bir zemine oturması, Avrupa Birliği sürecine ne olursa olsun yılmadan devam etmeliyiz* gibi fasaryalar ülkemizin hem dönüştürülmesi ve bölünmesi hem de karşılıksız olarak çıkarlarından ödün vermesinden başka bir şey anlamına gelmemektedir. ABD ve AB'nin dediklerini yaparak çıkarlarımızı korumayız ve sağlayamayız. Diplomatik yollar ile ancak bol bol görüşme yapılır ama Kürdistan önlenemez, Kerkük ve Musul kazanılamaz.

² Küresel hegemonya sisteminin nasıl işlediği ve Türkiye'ye yansımaları için bakınız: Sait YILMAZ: "21.Yüzyılda Güvenlik ve İstihbarat", Milenyum Yayınları, (İstanbul, 2007).

Görünen odur ki PKK'ya karşılık Kürdistan pazarlığı yapılmıştır ama bu da karşılığı olmayan bir pazarlıktır. Korkunun ecele faydası yoktur. Türkiye, yukarıda sayılan ulusal çıkarları çerçevesinde kendi bağımsız politikalarını uygulayacak zemini yaratmak istiyorsa tıpkı ABD'nin yaptığı gibi önce askeri ile orada olmalıdır. Askerinle orada olamazsan masada da olmazsın, kimse sana bir şey vermez, senin güvenliğini ve çıkarlarını düşünmez.

Terör ile mücadele ve hayati ülke çıkarları savaşmadan kazanılamaz. Yapılması gereken bölücü terör ve Kuzey Irak meselesinin ancak birlikte çözülebileceğinin anlaşılması ve buna uygun bir hareketin alt yapısının, (bir zamanlar Kuzey Kıbrıs'ta yapıldığı gibi) ülke inşasına yönelik kabiliyetlerin, ulusal güvenlik kurgusunun ve yumuşak gücünün geliştirilmesidir³. Birkaç danışman vasıtası ile dış dinamiklere bağımlı hale getirilmiş bu hükümet döneminde AB süreci ile pasifleştirilen MGK Genel Sekreterliği ve MİT'in oluşturulacak güç projeksiyonu içinde etkin ve işlevsel hale getirilmesi de hayati önemi haizdir. Kuzey Irak ile ilgili çıkarlarımız PKK odaklı olmaktan çıkarılıp; Kerkük-Musul, Türkmenler ve enerji konularını da içine alacak şekilde yeni bir vizyon ile gerçek bir yapılanma ve geniş kapsamlı bir hareket süreci başlatılmalıdır. Sonuç olarak Kerkük ve Musul başka bir bahara ve gerçekten bağımsız hareket edebilen bir hükümete kaldı. Belki de ülkede irtica bu raddeye varmış iken böylece bir iç hesaplaşmanın önü açıldı. Ülkenin acilen yeni bir vizyona, yeni kadrolara ve yeniden silkinmeye ihtiyacı bulunmakta. Ben "Hepimiz Türküz" demekten gurur duyacağımız bir Türkiye'yi özleyorum. Bunun yolu ise AB sürecine ve Washington'a değil kendi gücüne dayanmaktan geçmektedir.

³ Türkiye için önerilen güvenlik kurgusu ve güç yapısı için bakınız: Sait YILMAZ: *Ulusal Güvenlik Raporu 2007*, BÜSAM Elektronik Dergisi, Beykent Üniversitesi, (Ekim 2007).
http://busam.beykent.edu.tr/resimy/ulusal_guvenlik_raporu.pdf, (01 Kasım 2007).